



# ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD LEADER ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ)

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<b>1</b>	<b>ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</b>	<b>2</b>
1.1	Στόχοι	2
1.2	Θεματικές Κατευθύνσεις	3
	Θεματική Κατεύθυνση 03: Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας	3
	Θεματική Κατεύθυνση 02: Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος	4
	Θεματική Κατεύθυνση 01: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα	6
	Θεματική Κατεύθυνση 10: Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής	8
	Θεματική Κατεύθυνση 11: Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή	8
<b>2</b>	<b>ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</b>	<b>13</b>
2.1	Τεχνικά Δελτία υποδράσεων	13
	19.2 - Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD / LEADER)	13
	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές	13
	19.2.4.1 - Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, κλπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	13
	19.2.4.2 - Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ.)	15
	19.2.4.3 - Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)	18
	19.2.4.4 - Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων	21
	19.2.4.5 - Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κλπ.)	24
	19.2.5 - Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα	27
	19.2.5.1 - Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	27
	19.2.5.2 - Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ.)	29
	19.2.6 - Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών	31
	19.2.6.1.1 & 2 - Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	31

# 1 ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

## 1.1 Στόχοι

Λαμβάνοντας υπόψη την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη Περιοχή Παρέμβασης, το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης - ΕΣΠΑ 2014-2020, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 (ΠΑΑ) και κυρίως το Μέτρο 19 αυτού, καθώς και τις εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και πληθυσμού όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης, καθορίστηκαν οι κάτωθι στόχοι του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- **L01 - Αύξηση της τοπικής προστιθέμενης αξίας:** Αφορά σε όλους τους κλάδους της οικονομίας και αναφέρεται στη βελτίωση των μεθόδων παραγωγής, αποθήκευσης (π.χ. ψυγεία για τα αγροτικά προϊόντα), τυποποίησης ή παροχής νέων υπηρεσιών στον τουριστικό τομέα (π.χ. εμπλουτισμός γευμάτων ξενοδοχείων με τοπικά παραδοσιακά προϊόντα).
- **L02 - Βελτίωση οικιστικού περιβάλλοντος:** Στόχος είναι η βελτίωση υποδομών όπως αυτή της επεξεργασίας λυμάτων (βιολογικοί καθαρισμοί) ή της ύδρευσης σε οικισμούς των οποίων οι ανάγκες έχουν αυξηθεί και η βελτίωση των υποδομών αυτών εξυπηρετεί άμεσα κάποια οικονομική δραστηριότητα και ιδιαίτερα τον τουρισμό. Προτεραιότητα θα δοθεί σε έργα με μεγάλη μελετητική ωριμότητα καθώς και σε έργα που συνδέονται άμεσα με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (π.χ. με διαχείριση λυμάτων οικισμών) σε περιοχές με μεγάλο οικολογικό ενδιαφέρον.
- **L03 - Βελτίωση ποιότητας ζωής:** Στόχος είναι η βελτίωση υποδομών που μπορούν να συμβάλλουν στην εξυπηρέτηση των αναγκών του ντόπιου πληθυσμού και επιδρούν θετικά στην ατομική και κοινωνική ανάπτυξη.
- **L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο:** Είναι προφανές ότι ο στόχος αυτός είναι οριζόντιου χαρακτήρα και συνδέεται αυταπόδεικτα με όλες τις Θεματικές Κατευθύνσεις και με σχεδόν όλους τους λοιπούς Στρατηγικούς Στόχους του Τοπικού Προγράμματος. Πέραν της προφανούς του σχέσης με την οικονομική ευρωστία και την ενίσχυση της απασχόλησης, αφορά και τη στόχευση προς την ολοκληρωμένη ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεχόμενων υπηρεσιών και υποδομών (δομές προστασίας, υγειονομική περίθαλψη, πολιτισμός, αθλητισμός, κλπ.) που θα συμβάλλουν στη γενικότερη θεώρηση της υπαίθρου ως ενός αξιοβίωτου χώρου που θα σέβεται και θα ικανοποιεί τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου.
- **L05 - Ενίσχυση καινοτόμων μεθόδων καταπολέμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής:** Αφορά τη στήριξη νέων μεθόδων μετριασμού και καταπολέμησης των αρνητικών αποτελεσμάτων της κλιματικής αλλαγής με έμφαση στη συνεργασία μεταξύ φορέων, επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων. Προτεραιότητα δίδεται σε εφαρμογές των μεθόδων αυτών με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται όφελος και για παραγωγικούς τομείς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δασοκομία.
- **L06 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων:** Αφορά τη στόχευση προς τη βελτίωση των συνθηκών που προάγουν την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, ήτοι το ανθρώπινο δυναμικό, την τεχνολογία, την προτυποποίηση των προϊόντων και της διαδικασίας παραγωγής, τη μείωση τους κόστους παραγωγής και την υποδομή.
- **L07 - Ενίσχυση της προστασίας και διαχείρισης των φυσικών οικοσυστημάτων:** Η προστασία και διαχείριση των φυσικών οικοσυστημάτων αφορά κυρίως τον κλάδο της δασοκομίας. Είναι αυταπόδεικτο ότι υγιή οικοσυστήματα με χαμηλό βαθμό προσβολής από ασθένειες, έντομα και με υποδομή πυροπροστασίας είναι η βάση για τη άσκηση ενός εύρωστου και βιώσιμου δασοκομικού κλάδου. Στόχος του Τοπικού προγράμματος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση έργων, ενεργειών και υποδομών από τους σχετικούς φορείς (Δασικοί Συνεταιρισμοί, Δασικές Υπηρεσίες, κλπ.).
- **L08 - Ενίσχυση της συνεργατικής διαχείρισης του προορισμού:** Στόχος είναι η εκμετάλλευση του θεσμικού πλαισίου του Υπομέτρου 19.2 του ΠΑΑ 2014-2020 στο έπακρο έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα ή περισσότερα συνεργατικά σχήματα με όσο το δυνατό μεγαλύτερη εκπροσώπηση ιδιωτικών επιχειρήσεων, υπαρχόντων cluster (π.χ. Wines of Drama), τοπικών φορέων και υπηρεσιών. Σκοπός είναι η οργάνωση και δικτύωση καθώς και η ανάληψη συγκεκριμένων και συμπεφωνημένων δράσεων αλλά και συγκεκριμένων ενεργειών στον τομέα της τουριστικής ανάπτυξης και ανάδειξης και προβολής του τουριστικού προϊόντος της περιοχής παρέμβασης CLLD LEADER Νομού Δράμας. Ο στόχος αυτός συνδέεται άμεσα και με την τεχνογνωσία που θα εισπράξει η ΟΤΔ από τα σχέδια διατοπικής - διακρατικής συνεργασίας που προτίθεται να υλοποιήσει.
- **L09 - Ερμηνεία του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου:** Όπως αναφέρθηκε στην ανάλυση SWOT, το φυσικό κεφάλαιο της περιοχής παρέμβασης CLLD LEADER Νομού Δράμας έχει μια μεγάλη υπερ-τοπική φήμη. Εντούτοις, αυτή περιορίζεται σε συγκεκριμένες ομάδες επισκεπτών - τουριστών με ιδιαίτερα ενδιαφέροντα που γνωρίζουν την εσωτερική αξία (intrinsic value) της περιοχής παρέμβασης και ενδιαφέρονται να τη γνωρίσουν από κοντά. Επίσης, αναφέρθηκε ότι το πολιτιστικό στοιχείο είναι λιγότερο προβεβλημένο και «εμφανές» ως συστατικό του τουριστικού προϊόντος. Για τον ξένο επισκέπτη, το νόημα ενός φυσικού στοιχείου είναι πολύ συχνά περιχαρακωμένο από τη μορφή του. Χωρίς κατάλληλη «αποκωδικοποίηση» τόσο η μορφή όσο και το νόημα παραμένουν έννοιες ερμητικά κλειστές. Ο επισκέπτης φεύγει από το χώρο χωρίς να έχει αποκομίσει μία αξιόλογη τουριστική εμπειρία, χωρίς να έχει αντιληφθεί τη σημασία του φυσικού στοιχείου ή τις λειτουργίες τις οποίες επιτελεί. Η πιθανότητα να επιστρέψει στο χώρο ή να τον συστήσει περαιτέρω είναι πραγματικά μηδαμινή. Μέχρι στιγμής, η εφαρμογή των αρχών της

ερμηνευτικής στην τουριστική διαδικασία στην περιοχή της Δράμας έχει γίνει αποσπασματικά και με τη χρήση περιορισμένων μέσων και τεχνικών. Αναπόφευκτα, υπάρχει μεγάλο περιθώριο εφαρμογής της σχεδόν σε όλο το φάσμα της τουριστικής εμπειρίας και θα πρέπει να επιδιωχθεί ενεργά από όλους τους εμπλεκόμενους στην τουριστική διαδικασία.

- **L10 - Μετάβαση στην ποιοτική και καινοτόμα επιχειρηματικότητα:** Αφορά την ίδρυση νέων επιχειρήσεων σύγχρονων προδιαγραφών που προάγουν την υψηλή ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών, την καινοτομία στις διαδικασίες παραγωγής και παροχής υπηρεσιών, την ασφάλεια στην εργασία, κλπ. Αφορά επίσης τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων με σκοπό την εισαγωγή των προδιαγραφών αυτών στη λειτουργία τους.
- **L11 - Παροχή ποιοτικής τουριστικής υποδομής και πληροφόρησης:** Η εξωστρέφεια του τοπικού κοινωνικοοικονομικού συστήματος εκφράζεται πολλαπλώς, αλλά κυρίως μέσω του τουρισμού, ο οποίος δρα ως «καθρέφτης» του χώρου σε υπερτοπικό επίπεδο. Η εμπειρία της ΟΤΔ αλλά και η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης έδειξαν ότι, μέχρι στιγμής, η τουριστική υποδομή (κυρίως η δημόσια) χρήζει σημαντικής βελτίωσης ή / και συμπλήρωσης. Η δε πληροφόρηση είναι παρωχημένη από άποψη αισθητικής, βασίζεται στην πεπατημένη (δηλαδή χρησιμοποιεί κλασικά μέσα) και -το βασικότερο- δίδει ελάχιστη σημασία στην ερμηνεία των τουριστικών πλεονεκτημάτων και την αναβάθμιση της τουριστικής εμπειρίας. Καθίσταται έτσι επιτακτική η ανάγκη βελτίωσης της δημόσιας και ιδιωτικής υποδομής. Απαιτείται δε η συνεργατική διαχείριση του προορισμού με πρωταρχικούς σκοπούς: (α) της καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης - οργάνωσης και διαχείρισης τουριστικού προϊόντος, και (β) της σύλληψης ενός συνολικού σχεδίου αναβάθμισης της τουριστικής εμπειρίας με δυο επιμέρους κύριες κατευθύνσεις, ήτοι (1) branding, ερμηνεία και πρότυπα ποιότητας και (2) προβολή - προώθηση - marketing. Ιδίως σε ότι αφορά την προβολή και την προώθηση, η εισαγωγή της νέας τεχνολογίας είναι επιτακτική με σκοπό την προσέλκυση επισκεπτών πέραν του περιφερειακού επιπέδου, αν είναι δυνατόν και αλλοδαπών.

## 1.2 Θεματικές Κατευθύνσεις

Με βάση τους στόχους του Τοπικού Προγράμματος επιλέχθηκαν οι κάτωθι Θεματικές Κατευθύνσεις (κατά σειρά χρηματοδοτικής βαρύτητας στο Τοπικό Πρόγραμμα σε ότι αφορά τον εκτιμώμενο συνολικό τους προϋπολογισμό):

### Θεματική Κατεύθυνση 03: Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας

Η παρούσα Θεματική Κατεύθυνση αφορά τη στήριξη της επιχειρηματικότητας σε όλους ανεξαιρέτως τους κλάδους της τοπικής οικονομίας. Η εμπειρία της ΟΤΔ από την εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος του Άξονα 4 (Προσέγγιση LEADER) του ΠΑΑ έδειξε ότι η Δημόσια Δαπάνη κατανεμήθηκε ισομερώς σχεδόν μεταξύ της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων, της λοιπής μεταποίησης και υπηρεσιών και του τουρισμού. Με αυτήν την έννοια, και λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον της οικονομικής κρίσης κατά το οποίο εφαρμόστηκε ο Άξονας 4, θεωρείται σκόπιμο να μην ενισχυθεί ιδιαίτερα κάποιος συγκεκριμένος μεταποιητικός κλάδος.

Η παρούσα στρατηγική Θεματική Κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας εξυπηρετείται κυρίως από τους στόχους:

- **L01 - Αύξηση της τοπικής προστιθέμενης αξίας**
- **L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο**
- **L06 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων**
- **L10 - Μετάβαση στην ποιοτική και καινοτόμα επιχειρηματικότητα**

Οι ανωτέρω στόχοι συνάδουν,

με τους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών

με τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
- (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ και ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:

- (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων
- (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση

Για την επίτευξη των στόχων της Θεματικής Κατεύθυνσης, και σε ότι αφορά την ανάλυση SWOT της περιοχής παρέμβασης, το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD LEADER θα πρέπει,

να κάνει χρήση, κυρίως, των κάτωθι πλεονεκτημάτων:

- Σύνορο με Βουλγαρία, δίοδος στα Βαλκάνια
- Σταδιακή ενίσχυση της συνεργατικής κουλτούρας
- Μεγάλη και ποιοτική παραγωγή μαρμάρου
- Μεγάλη έκταση δασών και παραγωγή δασικών προϊόντων υψηλής αξίας
- Υψηλή συγκέντρωση εργαζόμενων στο Δευτερογενή Τομέα
- Υψηλή συγκέντρωση εξωστρεφών επιχειρήσεων μεταποίησης μαρμάρου
- Ύπαρξη ΕΤΒΑ - ΒΙΠΕ Δράμας και άτυπου ΒΙΟΠΑ Προσοτσάνης

να εκμεταλλευθεί, κυρίως, τις κάτωθι ευκαιρίες:

- Πρόκληση εσωτερικής μετανάστευσης με την εφαρμογή πολιτικών υποδοχής και φιλοξενίας
- Χωροθέτηση δραστηριοτήτων στο Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης
- Κατασκευή Οδικού Άξονα Ε61 (Καβάλα - Δράμα - Σέρρες)
- Κατασκευή οδικού τμήματος Δράμας - Αμφίπολης
- Διασύνδεση ορεινών οικισμών

να δώσει έμφαση, κυρίως, στην καταπολέμηση των κάτωθι αδυναμιών:

- Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού σε σχέση με το αστικό συγκρότημα
- Συνεχής μείωση πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Συνεχής γήρανση του πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Διαχρονική αναπτυξιακή υστέρηση σε σχέση με τους λοιπούς Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- Μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Χαμηλό ποσοστό απασχολούμενων γυναικών
- Αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Ελλιπής ή ασθενής συνάρθρωση Τομέων Παραγωγής
- Ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων που επηρεάζουν την παραγωγική διαχείριση των δασών
- Χαμηλό, γενικά, επίπεδο κατάρτισης στους κλάδους της γεωργίας και της δασοκομίας
- Μικρή ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της μεταποίησης (με εξαίρεση τον κλάδο του μαρμάρου και της υψηλής τεχνολογίας)
- Σημαντική κρίση στον κλάδο των κατασκευών
- Έλλειψη σύνδεσης με την Εγνατία Οδό

να περιορίσει, κυρίως, τις απειλές:

- Αύξηση της εξωτερικής μετανάστευσης και γήρανσης του εναπομείναντος πληθυσμού λόγω της συνεχιζόμενης κρίσης
- Περαιτέρω αύξηση του ποσοστού ανεργίας λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης
- Υποβάθμιση οικοσυστημάτων λόγω αδυναμίας εφαρμογής όλων των απαραίτητων διαχειριστικών μέτρων
- Εισαγωγές φθηνότερων δασοκομικών προϊόντων από τη Βουλγαρία
- Μεταφορά μεταποιητικών επιχειρήσεων σε όμορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς (Βουλγαρία, Ρουμανία)
- Θεσμοθέτηση αχρείαστων «από-αναπτυξιακών» ρυθμίσεων

## **Θεματική Κατεύθυνση 02: Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος**

Η παρούσα Θεματική Κατεύθυνση αφορά στην στήριξη επενδύσεων στον τουριστικό τομέα αλλά **κυρίως** στην ενίσχυση της συνεργασίας στην Περιοχή Παρέμβασης με ιδιαίτερη έμφαση στην εξωστρέφεια μέσω του τουρισμού. Στη φάση αυτή της αρχικής ανάπτυξης του προορισμού της Δράμας, εντοπίζεται και το κυριότερο πρόβλημά του: η έλλειψη της



οργάνωσης του τουριστικού προϊόντος. Πράγματι, ενώ οι τουριστικοί πόροι υπάρχουν, εντούτοις αναπτύσσονται και προωθούνται αποσπασματικά και χωρίς οργανική διασύνδεση με άλλους. Η πολυφωνία, η ποικιλότητα και η διάχυση της ευθύνης της τουριστικής ανάπτυξης σε πολλούς φορείς δεν υποβοηθά την τουριστική ανάπτυξη αλλά αντίθετα, δημιουργεί συνθήκες ανταγωνισμού μεταξύ επιμέρους προορισμών εντός του ευρύτερου, αποπροσανατολίζει τον επισκέπτη και απομακρύνει το τοπικό σύστημα από το ζητούμενο στόχο που δεν είναι άλλος από την ολιστική αντιμετώπιση της τουριστικής ανάπτυξης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι φορείς, οι οποίοι σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό επηρεάζουν την τουριστική ανάπτυξη αλλά λειτουργούν αποσπασματικά:

- Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.
- Οι Δήμοι της περιοχής και κυρίως αυτός της Δράμας στον οποίον συγκεντρώνεται και η επισκεψιμότητα στο αστικό συγκρότημα.
- Το Επιμελητήριο Δράμας.
- Οι Δασικές Υπηρεσίες της περιοχής.
- Ο Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης.
- Φορείς ιδιωτών που εμπλέκονται άμεσα στην τουριστική διαδικασία (Ένωση Ξενοδόχων, Τουριστικοί Πράκτορες, cluster, το Σωματείο Ζυθεστιάδων, το Σωματείο Καφέ - Κέντρων Διασκέδασης Δράμας, ο Εμπορικός Σύλλογος κλπ.).

Επιπλέον, δεν θα πρέπει να παραγνωρίσουμε ότι λείπει και η επιστημονική καταγραφή και ανάλυση της τουριστικής ζήτησης, η οποία θα προσδιορίζει τις Ομάδες Στόχου και τις κυριότερες τουριστικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή μας. Χωρίς αυτήν τη γνώση, είναι δύσκολος ο σχεδιασμός από την πλευρά της ζήτησης (demand side planning), ο οποίος θα πρέπει να υποστηρίξει άμεσα το σχεδιασμό που πρέπει να γίνει από την πλευρά της προσφοράς (supply side planning).

Ο σχεδιασμός της τουριστικής ανάπτυξης στο Νομό Δράμας θα πρέπει να επιτευχθεί βάσει ενός συγκεκριμένου πλάνου, ενός «οδικού χάρτη» που θα επιτρέψει το τοπικό σύστημα να οργανωθεί, να συνταχθεί και να αποκτήσει μια σχετική τεχνογνωσία για τα ζητήματα που θα αντιμετωπιστούν.

Η παρούσα στρατηγική Θεματική Κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας εξυπηρετείται κυρίως από τους στόχους:

- **L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο**
- **L08 - Ενίσχυση της συνεργατικής διαχείρισης του προορισμού**
- **L09 - Ερμηνεία του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου**
- **L11 - Παροχή ποιοτικής τουριστικής υποδομής και πληροφόρησης**

Οι ανωτέρω στόχοι συνάδουν,

με τους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών

με τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
- (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ και ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:

- (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων
- (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση

Για την επίτευξη των στόχων της Θεματικής Κατεύθυνσης 3, και σε ότι αφορά την ανάλυση SWOT της περιοχής παρέμβασης, το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD LEADER θα πρέπει,

να κάνει χρήση, κυρίως, των κάτωθι πλεονεκτημάτων:

- Υψηλή αναγνωρισιμότητα της περιοχής λόγω της ύπαρξης σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων
- Πολυσχιδές και πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο
- Σύνορο με Βουλγαρία, δίοδος στα Βαλκάνια
- Σταδιακή ενίσχυση της συνεργατικής κουλτούρας

- Σημαντική παραγωγή οίνου υψηλής ποιότητας
- Σημαντική παραγωγή αναγνωρίσιμων αγροτικών προϊόντων (πατάτες, ρόδια)
- Ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού τουριστικών κλινών αξιόλογης ποιότητας
- Εγγύτητα πεδινών οικισμών με την πόλη της Δράμας
- Ύπαρξη σημαντικών αθλητικών εγκαταστάσεων σημειακά (Προσοτσάνη, Βώλακας)

να εκμεταλλευθεί, κυρίως, τις κάτωθι ευκαιρίες:

- Αναβάθμιση της τουριστικής εμπειρίας μέσω της ερμηνείας στοιχείων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της περιοχής ως ο ενδιαμέσος χώρος Φιλίππων - Αμφίπολης
- Συνάρθρωση της γεωργοκτηνοτροφίας και του τουρισμού
- Ανάπτυξη διακριτού οινοτουριστικού προϊόντος στην πεδινή περιοχή
- Ανάπτυξη διακριτού οικοτουριστικού προϊόντος στην ορεινή περιοχή
- Ανάπτυξη διακριτού αθλητικού τουριστικού προϊόντος σημειακά (Προσοτσάνη, Βώλακας)
- Αξιοποίηση υπάρχουσας δημόσιας τουριστικής υποδομής (Οικισμός Δ.Ε.Η. Μεσοχωρίου, Οχυρό Λίσσε, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Παρανεστίου, Κέντρο Ενημέρωσης Μενοικίου, μονοπάτια, κλπ.)
- Χωροθέτηση δραστηριοτήτων στο Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης
- Κατασκευή Οδικού Άξονα Ε61 (Καβάλα - Δράμα - Σέρρες)
- Κατασκευή οδικού τμήματος Δράμας - Αμφίπολης
- Διασύνδεση ορεινών οικισμών

να δώσει έμφαση, κυρίως, στην καταπολέμηση των κάτωθι αδυναμιών:

- Χαμηλή αναγνωρισιμότητα στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ανεπάρκεια - παλαιότητα δημόσιων υποδομών τουριστικού τομέα
- Έλλειψη σύνδεσης με την Εγνατία Οδό

να περιορίσει, κυρίως, τις απειλές:

- Αρνητική επίδραση της κλιματικής αλλαγής στη λειτουργία του Χιονοδρομικού Κέντρου Φαλακρού
- Υποκατάσταση μικρο-προορισμών (π.χ. χιονοδρομίας, αθλητισμού) από γειτονικούς (π.χ. στη Βουλγαρία)
- Θεσμοθέτηση αχρείαστων «από-αναπτυξιακών» ρυθμίσεων
- Απαξίωση υποδομών περιπατητικού τουρισμού στον ορεινό χώρο

### **Θεματική Κατεύθυνση 01: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα**

Η παρούσα Θεματική Κατεύθυνση αφορά τη στήριξη της επιχειρηματικότητας σε όλους ανεξαιρέτως τους κλάδους της τοπικής οικονομίας. Η εμπειρία της ΟΤΔ από την εφαρμογή του Τοπικού Προγράμματος του Άξονα 4 (Προσέγγιση LEADER) του ΠΑΑ έδειξε ότι η Δημόσια Δαπάνη κατανεμήθηκε ισομερώς σχεδόν μεταξύ της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων, της λοιπής μεταποίησης και υπηρεσιών και του τουρισμού. Με αυτήν την έννοια, και λαμβάνοντας υπόψη το περιβάλλον της οικονομικής κρίσης κατά το οποίο εφαρμόστηκε ο Άξονας 4, θεωρείται σκόπιμο να μην ενισχυθεί ιδιαίτερα κάποιος συγκεκριμένος μεταποιητικός κλάδος.

Η παρούσα στρατηγική Θεματική Κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας εξυπηρετείται κυρίως από τους στόχους:

- **L01 - Αύξηση της τοπικής προστιθέμενης αξίας**
- **L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο**
- **L06 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων**
- **L10 - Μετάβαση στην ποιοτική και καινοτόμα επιχειρηματικότητα**

Οι ανωτέρω στόχοι συνάδουν,

με τους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΣΤ1) Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος
- (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών

με τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΕΣ1.1) Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος (Γεωργία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων)
- (ΕΣ1.2) Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των αγρο-διατροφικών προϊόντων
- (ΕΣ1.3) Αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας
- (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
- (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές
- (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου
- (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ και ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:

- (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων
- (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση

Για την επίτευξη των στόχων της Θεματικής Κατεύθυνσης, και σε ότι αφορά την ανάλυση SWOT της περιοχής παρέμβασης, το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD LEADER θα πρέπει,

να κάνει χρήση, κυρίως, των κάτωθι πλεονεκτημάτων:

- Σημαντική συμβολή των κλάδων της γεωργίας και δασοκομίας στη διαμόρφωση του ΑΕΠ του Νομού
- Υψηλή συγκέντρωση εργαζόμενων στον Πρωτογενή Τομέα
- Σημαντική παραγωγή αναγνωρίσιμων αγροτικών προϊόντων (πατάτες, ρόδια)
- Υψηλή συγκέντρωση εργαζόμενων στο Δευτερογενή Τομέα
- Καταγραφή σημαντικών επιχειρήσεων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων
- Ύπαρξη ΕΤΒΑ - ΒΙΠΕ Δράμας και άτυπου ΒΙΟΠΑ Προσοτσάνης
- Ύπαρξη ικανοποιητικού αριθμού τουριστικών κλινών αξιόλογης ποιότητας

να εκμεταλλευθεί, κυρίως, τις κάτωθι ευκαιρίες:

- Πρόκληση εσωτερικής μετανάστευσης με την εφαρμογή πολιτικών υποδοχής και φιλοξενίας
- Συνάρθρωση της γεωργοκτηνοτροφίας και του τουρισμού
- Ενίσχυση των δραστηριοτήτων αποθήκευσης και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων
- Ενίσχυση των δραστηριοτήτων μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων
- Κατασκευή Οδικού Άξονα Ε61 (Καβάλα - Δράμα - Σέρρες)
- Κατασκευή οδικού τμήματος Δράμας - Αμφίπολης
- Διασύνδεση ορεινών οικισμών

να δώσει έμφαση, κυρίως, στην καταπολέμηση των κάτωθι αδυναμιών:

- Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού σε σχέση με το αστικό συγκρότημα
- Συνεχής μείωση πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Συνεχής γήρανση του πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Διαχρονική αναπτυξιακή υστέρηση σε σχέση με τους λοιπούς Νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- Μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Χαμηλό ποσοστό απασχολούμενων γυναικών
- Αύξηση του ποσοστού ανεργίας κατά τη δεκαετία 2001-2011
- Ελλιπής ή ασθενής συνάρθρωση Τομέων Παραγωγής
- Χαμηλό, γενικά, επίπεδο κατάρτισης στους κλάδους της γεωργίας και της δασοκομίας



- Μικρή ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της μεταποίησης (με εξαίρεση τον κλάδο του μαρμάρου και της υψηλής τεχνολογίας)
  - Έλλειψη σύνδεσης με την Εγνατία Οδό
- να περιορίσει, κυρίως, τις απειλές:
- Αύξηση της εξωτερικής μετανάστευσης και γήρανσης του εναπομείναντος πληθυσμού λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης
  - Περαιτέρω αύξηση του ποσοστού ανεργίας λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης
  - Υποβάθμιση οικοσυστημάτων λόγω αδυναμίας εφαρμογής όλων των απαραίτητων διαχειριστικών μέτρων
  - Εισαγωγές φθηνότερων δασοκομικών προϊόντων από τη Βουλγαρία
  - Μεταφορά μεταποιητικών επιχειρήσεων σε όμορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς (Βουλγαρία, Ρουμανία)
  - Θεσμοθέτηση αχρείαστων «από-αναπτυξιακών» ρυθμίσεων

### Θεματική Κατεύθυνση 10: Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής

Η παρούσα Θεματική Κατεύθυνση αφορά τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Έχει ως βάση τη θέση ότι η βελτίωση αυτών των συνθηκών (σε συνδυασμό φυσικά με την οικονομική ανάπτυξη) θα λειτουργήσει προς τη συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού στην Περιοχή Παρέμβασης και στην προσέλκυση νέου, δηλαδή της ενίσχυσης της ελκυστικότητας της υπαίθρου εν γένει. Σημαντική θέση στη Θεματική Κατεύθυνση αυτή καταλαμβάνουν οι υποδομές βελτίωσης της ποιότητας ζωής (π.χ. αθλητικές) οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν προς την εξυπηρέτηση του αθλητικού τουρισμού του οποίου προέκυψε η αναγκαιότητα στήριξης κατά τη διαβούλευση.

Η παρούσα στρατηγική Θεματική Κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας εξυπηρετείται κυρίως από τους στόχους:

- **L02 - Βελτίωση οικιστικού περιβάλλοντος**
- **L03 - Βελτίωση ποιότητας ζωής**
- **L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο**

Οι ανωτέρω στόχοι συνάδουν,

με τους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών

με τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΕΣ3.1) Παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητα ζωής στις περιοχές της υπαίθρου

με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ και ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:

- (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων

Για την επίτευξη των στόχων της Θεματικής Κατεύθυνσης, και σε ότι αφορά την ανάλυση SWOT της περιοχής παρέμβασης, το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD LEADER θα πρέπει,

να κάνει χρήση, κυρίως, των κάτωθι πλεονεκτημάτων:

- Ύπαρξη σημαντικών αθλητικών εγκαταστάσεων σημειακά (Προσοτσάνη, Βώλακας)

να εκμεταλλευθεί, κυρίως, τις κάτωθι ευκαιρίες:

- Ανάπτυξη διακριτού οικοτουριστικού προϊόντος στην ορεινή περιοχή
- Ανάπτυξη διακριτού αθλητικού τουριστικού προϊόντος σημειακά (Προσοτσάνη, Βώλακας)

να περιορίσει, κυρίως, τις απειλές:

- Ρύπανση υδάτων

### Θεματική Κατεύθυνση 11: Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή

Η παρούσα Θεματική Κατεύθυνση αφορά τη στήριξη δράσεων και ενεργειών που συμβάλλουν στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς από ιδιώτες ή / και φορείς ή / και συνεργατικά σχήματα που δραστηριοποιούνται ποικιλοτρόπως στα φυσικά οικοσυστήματα σε όλους τους κλάδους (π.χ. δασοκομία,

τουρισμός). Η θεματική αυτή κατεύθυνση έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για το Τοπικό Πρόγραμμα καθώς η Περιοχή Παρέμβασης CLLD LEADER Νομού Δράμας καταλαμβάνεται σε ποσοστό 43% από περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.

Η παρούσα στρατηγική Θεματική Κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας εξυπηρετείται κυρίως από τους στόχους:

- **L05 - Ενίσχυση καινοτόμων μεθόδων καταπολέμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής**
- **L07 - Ενίσχυση της προστασίας και διαχείρισης των φυσικών οικοσυστημάτων**

Οι ανωτέρω στόχοι συνάδουν,

με τους στρατηγικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:

- (ΣΤ2) Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών με τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:
- (ΕΣ2.1) Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας στη γεωργία και δασοπονία με τους θεματικούς στόχους του ΕΣΠΑ και ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:
- (ΘΣ 5) Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
- (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων

Για την επίτευξη των στόχων της Θεματικής Κατεύθυνσης 4, και σε ότι αφορά την ανάλυση SWOT της περιοχής παρέμβασης, το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD LEADER θα πρέπει,

να κάνει χρήση, κυρίως, των κάτωθι πλεονεκτημάτων:

- Υψηλή αναγνωρισιμότητα της περιοχής λόγω της ύπαρξης σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων
  - Πολυσχιδές και πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο
  - Μεγάλη έκταση δασών και παραγωγή δασικών προϊόντων υψηλής αξίας
  - Σημαντική συμβολή των κλάδων της γεωργίας και δασοκομίας στη διαμόρφωση του ΑΕΠ του Νομού
- να εκμεταλλευθεί, κυρίως, τις κάτωθι ευκαιρίες:

- Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της περιοχής ως ο ενδιάμεσος χώρος Φιλίππων - Αμφίπολης
- Συνεργατική διαχείριση προορισμού
- Ανάπτυξη διακριτού οινοτουριστικού προϊόντος στην πεδινή περιοχή
- Ανάπτυξη διακριτού οικοτουριστικού προϊόντος στην ορεινή περιοχή

να δώσει έμφαση, κυρίως, στην καταπολέμηση των κάτωθι αδυναμιών:

- Έλλειψη σαφούς και ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των περιοχών του δικτύου NATURA 2000 και των προστατευόμενων φυσικών περιοχών εν γένει
- Χαμηλή αναγνωρισιμότητα στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς
- Έλλειψη συγκροτημένου σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης, προβολής και διαχείρισης του προορισμού
- Ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων που επηρεάζουν την παραγωγική διαχείριση των δασών
- Χαμηλό, γενικά, επίπεδο κατάρτισης στους κλάδους της γεωργίας και της δασοκομίας

να περιορίσει, κυρίως, τις απειλές:

- Άσκηση πιέσεων από οικονομικές δραστηριότητες στα φυσικά οικοσυστήματα και ιδιαίτερα στα προστατευόμενα
- Ρύπανση υδάτων

ΘΚ03: <b>ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ</b>	ΘΚ02: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ</b>	ΘΚ01: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ</b>	ΘΚ10: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ</b>	ΘΚ11: <b>ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ</b>
<b>Στόχοι Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• L01 - Αύξηση της τοπικής προστιθέμενης αξίας</li> <li>• L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο</li> <li>• L06 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων</li> <li>• L10 - Μετάβαση στην ποιοτική και καινοτόμα επιχειρηματικότητα</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο</li> <li>• L08 - Ενίσχυση της συνεργατικής διαχείρισης του προορισμού</li> <li>• L09 - Ερμηνεία του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου</li> <li>• L11 - Παροχή ποιοτικής τουριστικής υποδομής και πληροφόρησης</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• L01 - Αύξηση της τοπικής προστιθέμενης αξίας</li> <li>• L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο</li> <li>• L06 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων</li> <li>• L10 - Μετάβαση στην ποιοτική και καινοτόμα επιχειρηματικότητα</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• L02 - Βελτίωση οικιστικού περιβάλλοντος</li> <li>• L03 - Βελτίωση ποιότητας ζωής</li> <li>• L04 - Διατήρηση του ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• L05 - Ενίσχυση καινοτόμων μεθόδων καταπολέμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής</li> <li>• L07 - Ενίσχυση της προστασίας και διαχείρισης των φυσικών οικοσυστημάτων</li> </ul>
<b>Στρατηγικοί Στόχοι Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΣΤ1) Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος</li> <li>• (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΣΤ3) Δημιουργία βιώσιμων και πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΣΤ2) Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών</li> </ul>

ΘΚ03:  ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΘΚ02:  ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ	ΘΚ01:  ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	ΘΚ10:  ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΘΚ11:  ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
<b>Ειδικοί Στόχοι Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου</li> <li>• (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου</li> <li>• (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΕΣ1.1) Αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος (Γεωργία και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων)</li> <li>• (ΕΣ1.2) Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των αγρο-διατροφικών προϊόντων</li> <li>• (ΕΣ1.3) Αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας</li> <li>• (ΕΣ3.2) Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου</li> <li>• (ΕΣ3.3) Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΕΣ3.1) Παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητα ζωής στις περιοχές της υπαίθρου</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΕΣ2.1) Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας στη γεωργία και δασοπονία</li> <li>• (ΕΣ2.2) Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή</li> </ul>

ΘΚ03: <b>ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ</b>	ΘΚ02: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ</b>	ΘΚ01: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ</b>	ΘΚ10: <b>ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ</b>	ΘΚ11: <b>ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ</b>
<b>Σχετικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</li> <li>• (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</li> <li>• (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</li> <li>• (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</li> <li>• (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</li> <li>• (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</li> <li>• (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</li> <li>• (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</li> <li>• (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΘΣ 3) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</li> <li>• (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</li> <li>• (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</li> <li>• (ΘΣ 8) Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</li> <li>• (ΘΣ 10) Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΘΣ 4) Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</li> <li>• (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• (ΘΣ 5) Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων</li> <li>• (ΘΣ 6) Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</li> </ul>
<b>Σχετικοί ειδικοί στόχοι του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης 2014-2020:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ε.Σ.5 Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ</li> <li>• Ε.Σ.6 Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ε.Σ.3 Ενίσχυση της προσφοράς ψηφιακού περιεχομένου σε τομείς της Περιφερειακής Διοίκησης, του Πολιτισμού και του Τουρισμού</li> <li>• Ε.Σ.12 Ανάδειξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ε.Σ.5 Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ</li> <li>• Ε.Σ.6 Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Α.Π. 2 Βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για την προσέλκυση βιώσιμων επενδύσεων</li> <li>• Ε.Σ.8 Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσιες υποδομές</li> <li>• Ε.Σ.18 Βελτίωση / αναβάθμιση υποδομών υγείας και κοινωνικής φροντίδας</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ε.Σ.13 Προστασία του οικολογικού αποθέματος</li> </ul>

## 2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

### 2.1 Τεχνικά Δελτία υποδράσεων

#### 19.2 - Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD / LEADER)

##### 19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές

**19.2.4.1 - Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, κλπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια**

Τίτλος δράσης	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές		
Κωδικός δράσης	19.2.4		
Τίτλος υποδράσης	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, κλπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια		
Κωδικός υποδράσης	19.2.4.1		
Νομική βάση	Άρθρο 20 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013, Άρθρο 56 Καν. (ΕΕ) 651 / 2014		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται μικρά έργα υποδομής στον αγροτικό χώρο. Ειδικότερα, εντάσσονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις για τη λειτουργική αναβάθμιση των οικισμών:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Δημιουργία συμπληρωματικών υποδομών για την επέκταση και βελτίωση υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης υδάτων (π.χ. αντλιοστάσια, συστήματα εξοικονόμησης ύδατος, συστήματα χλωρίωσης, αποχέτευση όμβριων υδάτων), μη συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης των δικτύων.</li><li>Ανάπτυξη πιλοτικών συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων (π.χ. ανακύκλωση, κομποστοποίηση).</li><li>Βελτίωση τοπικής οδοποιίας εντός οικισμών.</li><li>Βελτίωση και ανάπτυξη κοινοχρήστων κτηρίων (π.χ.).</li></ul> <p>Ενισχύονται έργα προϋπολογισμού έως 600.000,00 €. Κατ' εξαίρεση, ο προϋπολογισμός των έργων διαχείρισης στερεών / υγρών αποβλήτων καθώς και των έργων ύδρευσης μπορεί να ανέλθει μέχρι 2.000.000,00 €. Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών καθορίζεται από τον Καν. (ΕΕ) 651 / 2014 και:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>ανέρχεται σε 100% σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών που δημιουργούνται είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος·</li><li>εξετάζεται κατά περίπτωση, όταν υφίσταται θέμα κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης (π.χ. ανταποδοτικά τέλη). Σε κάθε περίπτωση, το ποσό ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης.</li></ul>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
10 - Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	500.000,00 €	7,4%	5,8%
Δημόσια Δαπάνη	500.000,00 €	10,9%	7,7%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.			



Δικαιούχοι						
ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	20%	100	100	20,00
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		0		
3	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		0		
4	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	20%	100	100	20,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
5	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
6	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	15%	100	100	15,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
7	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών	Ναι	5%	100	100	5,00
		Όχι		0		
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100						
ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30						
Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά						

### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.3.3 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.3.5 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.4.2 - Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ.)
- 19.2.4.3 - Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπτυξης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)

### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 8 (Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσιες υποδομές) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 (Βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για την προσέλκυση βιώσιμων επενδύσεων) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

#### 19.2.4.2 - Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ.)

Τίτλος δράσης	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές
Κωδικός δράσης	19.2.4
Τίτλος υποδράσης	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ.)
Κωδικός υποδράσης	19.2.4.2
Νομική βάση	Άρθρο 20 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013, Άρθρο 55 Καν. (ΕΕ) 651 / 2014

#### Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης

Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύεται η δημιουργία νέων ή η βελτίωση / αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του αγροτικού πληθυσμού. Ενδεικτικές παρεμβάσεις που ενισχύονται είναι η δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός χώρων για δράσεις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και φροντίδας όπως:

- Αγροτικά ιατρεία.
- Παιδικοί σταθμοί.
- Αθλητικές υποδομές.
- Δημιουργική απασχόληση και φροντίδα ηλικιωμένων - παιδιών - ΑΜΕΑ.

Ενισχύονται έργα προϋπολογισμού έως 600.000,00 €. Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών καθορίζεται από τον Καν. (ΕΕ) 651 / 2014 και:

- ανέρχεται σε 100% σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών που δημιουργούνται είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος.
- εξετάζεται κατά περίπτωση, όταν υφίσταται θέμα κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης (π.χ. ανταποδοτικά τέλη). Σε κάθε περίπτωση, το ποσό ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης.

#### Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

10 - Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού

Χρηματοδοτικά στοιχεία						
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος			
Συνολικός Προϋπολογισμός	370.000,00 €	5,5%	4,3%			
Δημόσια Δαπάνη	370.000,00 €	8,1%	5,7%			
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%			
Περιοχή Εφαρμογής						
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.						
Δικαιούχοι						
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	15%	100	100	15,00
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		0		
3	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 5	15%	100	100	15,00
		5 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 10		60		
		10 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 30		30		
		100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο > 30		0		
4	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
5	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10	100	100	10,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για		0		



**19.2.4.3 - Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)**

Τίτλος δράσης	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές		
Κωδικός δράσης	19.2.4		
Τίτλος υποδράσης	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)		
Κωδικός υποδράσης	19.2.4.3		
Νομική βάση	Άρθρο 20 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013, Άρθρο 56 Καν. (ΕΕ) 651 / 2014		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται παρεμβάσεις στους τομείς του τουρισμού και της αναψυχής οι οποίες στοχεύουν στην ανάδειξη της τοπικής φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και της ταυτότητας της περιοχής προς όφελος τόσο των κατοίκων τους όσο και των επισκεπτών για την προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των αγροτικών περιοχών και την αύξηση της «εξωστρέφειας» και της επισκεψιμότητάς τους.</p> <p>Ενέργειες που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Δημιουργία, βελτίωση και εκσυγχρονισμός τοπικών κέντρων τουριστικής πληροφόρησης (π.χ. γραφεία, κέντρα ενημέρωσης και καθοδήγησης επισκεπτών).</li><li>Δημιουργία ποδηλατικών ή άλλων διαδρομών, μονοπατιών σε περιοχές της υπαίθρου και σήμανση σημείων τουριστικού ενδιαφέροντος.</li><li>Δημιουργία, βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών για επισκέπτες / τουρίστες (π.χ. καταφύγια, παρατηρητήρια, θέσεις θέας) σε περιοχές της υπαίθρου συμπεριλαμβανομένου και του απαιτούμενου εξοπλισμού.</li><li>Αναπλάσεις εντός οικισμών (διαμόρφωση υπαίθριων χώρων, δέντροφυτεύεις, πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, δημόσιος φωτισμός, σήμανση, κλπ.).</li></ul> <p>Ενισχύονται:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>έργα υποδομών προϋπολογισμού έως 600.000,00 €.</li><li>έργα τα οποία αφορούν άυλες ενέργειες προϋπολογισμού έως 50.000,00 €.</li></ul> <p>Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών καθορίζεται από τον Καν. (ΕΕ) 651 / 2014 και:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>ανέρχεται σε 100% σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών που δημιουργούνται είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος·</li><li>εξετάζεται κατά περίπτωση, όταν υφίσταται θέμα κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης (π.χ. ανταποδοτικά τέλη). Σε κάθε περίπτωση, το ποσό ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης.</li></ul>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
02 - Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	400.000,00 €	5,9%	4,6%
Δημόσια Δαπάνη	400.000,00 €	8,7%	6,2%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.			

Δικαιούχοι						
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρίσιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	6%	10	100	6,00
		Όχι		0		
3	Φορέας υποψήφιου δικαιούχου (εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση της υποδράσης και η εξειδίκευσή του περιλαμβάνεται στην περιγραφή της υποδράσης)	Συλλογικότητα του ιδιωτικού τομέα (Πολιτιστικός Σύλλογος, Κοινωνικός Συνεταιρισμός, ΑΜΚΕ, κλπ.)	2%	100	100	2,00
		Δημόσιος φορέας		0		
4	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 5	15%	100	100	15,00
		5 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 10		60		
		10 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 30		30		
		100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο > 30		0		
5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
6	Δυνατότητα διάθεσης ίδιων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (εφ' όσον απαιτούνται)	Βαθμολογείται ο λόγος διαθέσιμων ίδιων κεφαλαίων / Το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής	2%	100	100	2,00
7	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10%	100	100	10,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		



		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
8	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
9	Σύσταση φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	2%	100	100	2,00
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0		
10	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	10%	100	100	10,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
11	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών	Ναι	5%	100	100	5,00
		Όχι		0		
12	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	3%	100	100	3,00
		Παραδοσιακός οικισμός		50		
13	Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν γίνει η χρήση των ανωτέρω)	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	5%	100	100	5,00
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0		

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.3.3 - Οριζόντια εφαρμογή επενδύσεων για την ίδρυση / δημιουργία μη γεωργικών δραστηριοτήτων
- 19.2.3.4 - Οριζόντια εφαρμογή επενδύσεων για την ανάπτυξη / εκσυγχρονισμό μη γεωργικών δραστηριοτήτων
- 19.2.4.1 - Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, κλπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια
- 19.2.4.2 - Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κλπ.)
- 19.2.4.4 - Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών
- 19.2.4.6 - Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης
- 19.2.7.1 - Πιλοτικά έργα (εκτός γεωργικού τομέα)
- 19.2.7.3 - Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και / ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό
- 19.3.1 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Πάρκο Φιλίππων»

- 19.3.1.2 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πλεονεκτημάτων με εφαρμογές σύγχρονης τεχνολογίας και δημιουργία ψηφιακού πολυμεσικού οδηγού στην ΠΑΜΘ»
- 19.3.5 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «ENERDECA - Enhancement of European Rural Development Capabilities»
- 19.3.6 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Δημιουργία τουριστικών μονοπατιών (Ελλάδα - Κροατία - Σερβία)»

#### **Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή**

Η δράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 (Βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για την προσέλκυση βιώσιμων επενδύσεων) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης·
- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 3 (Ενίσχυση της προσφοράς ψηφιακού περιεχομένου σε τομείς της Περιφερειακής Διοίκησης, του Πολιτισμού και του Τουρισμού) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

#### **19.2.4.4 - Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων**

Τίτλος δράσης	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές		
Κωδικός δράσης	19.2.4		
Τίτλος υποδράσης	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων		
Κωδικός υποδράσης	19.2.4.4		
Νομική βάση	Άρθρο 20 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013, Άρθρο 53 Καν. (ΕΕ) 651 / 2014		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται ενδεικτικά οι ακόλουθες υπηρεσίες:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• καλλιτεχνικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις και παραστάσεις, φεστιβάλ, εκθέσεις και άλλες παρόμοιες πολιτιστικές δραστηριότητες·</li><li>• πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθώς και προώθηση της κατανόησης της σημασίας που έχει η προστασία και η προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και αυξημένης ευαισθητοποίησης του κοινού, μεταξύ άλλων με τη χρήση των νέων τεχνολογιών·</li></ul> <p>Ενισχύονται έργα προϋπολογισμού έως 50.000,00 €</p> <p>Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών καθορίζεται από τον Καν. (ΕΕ) 651 / 2014 και ανέρχεται σε:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 100% σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών / υπηρεσιών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος·</li><li>• 80% όταν υφίσταται θέμα κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης.</li></ul>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
10 - Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	90.000,00 €	1,3%	1,0%
Δημόσια Δαπάνη	90.000,00 €	2,0%	1,4%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.			
Δικαιούχοι			
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων			

έργων.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	6%	100	100	6,00
		Όχι		0		
3	Φορέας υποψήφιου δικαιούχου (εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση της υποδράσης και η εξειδίκευσή του περιλαμβάνεται στην περιγραφή της υποδράσης)	Συλλογικότητα του ιδιωτικού τομέα (Πολιτιστικός Σύλλογος, Κοινωνικός Συνεταιρισμός, ΑΜΚΕ, κλπ.)	2%	100	100	2,00
		Δημόσιος φορέας		0		
4	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 5	15%	100	100	15,00
		5 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 10		60		
		10 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 30		30		
		100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο > 30		0		
5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
6	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (εφ' όσον απαιτούνται)	Βαθμολογείται ο λόγος διαθέσιμων ιδίων κεφαλαίων / Το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής	2%	100	100	2,00
7	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10%	100	100	10,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		

8	Σύσταση φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	2%	100 0	100	2,00
9	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή Μειονεκτική Λοιπές περιοχές	10%	100 50 0	100	10,00
10	Φύση / Αντικείμενο εκδήλωσης που συνδέεται με ιστορία και τοπικά δρώμενα	Πολιτιστικό γεγονός Ιστορικό γεγονός Αθλητικό γεγονός	11%	40 40 20	100	11,00
11	Επαναληψιμότητα εκδήλωσης στο πλαίσιο του παρόντος σχεδίου χρηματοδότησης	Διοργάνωση για τέσσερα (4) και άνω έτη Διοργάνωση για δυο (2) ή τρία (3) έτη Διοργάνωση για ένα (1) έτος	10%	100 50 0	100	10,00

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.3.3 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.3.5 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.4.3 - Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)
- 19.2.4.5 - Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κλπ.)
- 19.2.7.1 - Πιλοτικά έργα (εκτός γεωργικού τομέα)
- 19.2.7.3 - Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και / ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό
- 19.3.1 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Πάρκο Φιλίππων»
- 19.3.2 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πλεονεκτημάτων με εφαρμογές σύγχρονης τεχνολογίας και δημιουργία ψηφιακού πολυμεσικού οδηγού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»
- 19.3.5 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «ENERDECA - Enhancement of European Rural Development Capabilities»
- 19.3.6 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Δημιουργία τουριστικών μονοπατιών (Ελλάδα - Κροατία - Σερβία)»

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 2 (Βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών για την προσέλκυση βιώσιμων επενδύσεων) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.
- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 3 (Ενίσχυση της προσφοράς ψηφιακού περιεχομένου σε τομείς της Περιφερειακής Διοίκησης, του Πολιτισμού και του Τουρισμού) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

**19.2.4.5 - Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κλπ.)**

Τίτλος δράσης	19.2.4 - Βασικές υπηρεσίες και ανάπτυξη χωριών σε αγροτικές περιοχές		
Κωδικός δράσης	19.2.4		
Τίτλος υποδράσης	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κλπ.)		
Κωδικός υποδράσης	19.2.4.5		
Νομική βάση	Άρθρο 20 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013, Άρθρο 53 Καν. (ΕΕ) 651 / 2014		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται παρεμβάσεις που αφορούν στην ανάδειξη, προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς, της βιοποικιλότητας και του αγροτικού τοπίου καθώς και στην εκπόνηση των αντίστοιχων αναγκαίων μελετών.</p> <p>Ενδεικτικές ενέργειες στο πλαίσιο της δράσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Υλοποίηση δράσεων - προγραμμάτων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης κατοίκων (με έμφαση στους νέους καθώς και σε συγκεκριμένες ομάδες επαγγελματιών) καθώς και επισκεπτών της περιοχής.</li><li>Έργα ανάδειξης - αποκατάστασης υποδομών αγροτικής κληρονομιάς (π.χ. μύλοι, πηγάδια, βρύσες, αναβαθμίδες, αλώνια, υδραγωγεία, γεφύρια, πατητήρια που υπάρχουν διάσπαρτα σε πολλά σημεία της περιοχής παρέμβασης).</li><li>Διαμόρφωση λοιπών «πράσινων» υποδομών, δημιουργία φωλιών και καταφυγίων για άγρια πανίδα.</li><li>Σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή, ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των μεταφράσεων.</li><li>Λαογραφικά μουσεία ή μουσεία φυσικής ιστορίας.</li><li>Εκπόνηση αντίστοιχων μελετών.</li></ul> <p>Ενισχύονται:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>έργα υποδομών προϋπολογισμού έως 600.000,00 €.</li><li>έργα τα οποία αφορούν άυλες ενέργειες προϋπολογισμού έως 50.000,00 €.</li></ul> <p>Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών καθορίζεται από τον Καν. (ΕΕ) 651 / 2014 και ανέρχεται σε:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>100% σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών / υπηρεσιών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος·</li><li>80% όταν υφίσταται θέμα κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης.</li></ul>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
02 - Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	250.000,00 €	3,7%	2,9%
Δημόσια Δαπάνη	250.000,00 €	5,5%	3,8%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%

Περιοχή Εφαρμογής						
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.						
Δικαιούχοι						
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους, ιδιωτικοί φορείς με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων. Δικαιούχος στην εν λόγω δράση δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση Συσχέτιση με το 70% των στόχων που <input type="checkbox"/> φορούν στην υποδράση Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100 70 30 0	100	12,00
2	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι Όχι	6%	10 0	100	6,00
3	Φορέας υποψήφιου δικαιούχου (εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση της υποδράσης και η εξειδίκευσή του περιλαμβάνεται στην περιγραφή της υποδράσης)	Συλλογικότητα του ιδιωτικού τομέα (Πολιτιστικός Σύλλογος, Κοινωνικός Συνεταιρισμός, ΑΜΚΕ, κλπ.) Δημόσιος φορέας	2%	100 0	100	2,00
4	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 5 5 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 10 10 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 30 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο > 30	15%	100 60 30 0	100	15,00
5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	20%	50 50	100	20,00
6	Δυνατότητα διάθεσης ίδιων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (εφ' όσον απαιτούνται)	Βαθμολογείται ο λόγος διαθέσιμων ίδιων κεφαλαίων / Το σύνολο της ιδιωτικής συμμετοχής	2%	100	100	2,00
7	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10%	100	100	10,00



		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
8	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
9	Σύσταση φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	2%	100	100	2,00
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0		
10	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	10%	100	100	10,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
11	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών	Ναι	5%	100	100	5,00
		Όχι		0		
12	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	3%	100	100	3,00
		Παραδοσιακός οικισμός		50		
13	Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν γίνει η χρήση των ανωτέρω)	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	5%	100	100	5,00
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0		

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.3.3 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.3.5 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.4.3 - Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κλπ.)
- 19.2.4.4 - Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- 19.2.7.1 - Πιλοτικά έργα (εκτός γεωργικού τομέα)
- 19.2.7.3 - Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και / ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό
- 19.3.1 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Πάρκο Φιλίππων»
- 19.3.2 - Σχέδιο διατοπικής συνεργασίας «Προβολή τουριστικών και πολιτιστικών πλεονεκτημάτων με εφαρμογές

σύγχρονης τεχνολογίας και δημιουργία ψηφιακού πολυμεσικού οδηγού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης»
<ul style="list-style-type: none"> <li>19.3.5 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «ENERDECA - Enhancement of European Rural Development Capabilities»</li> <li>19.3.6 - Σχέδιο διακρατικής συνεργασίας «Δημιουργία τουριστικών μονοπατιών (Ελλάδα - Κροατία - Σερβία)»</li> </ul>
<b>Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή</b>
<p>Η δράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 12 (Ανάδειξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης·</li> <li>δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 13 (Προστασία του οικολογικού αποθέματος) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.</li> </ul>

## 19.2.5 - Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα

### 19.2.5.1 - Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Τίτλος δράσης	Βελτίωση πρόσβαση σε γεωργική γη		
Κωδικός δράσης	19.2.5		
Τίτλος υποδράσης	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις		
Κωδικός υποδράσης	19.2.5.1		
Νομική βάση	Άρθρο 17 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται παρεμβάσεις που αφορούν τη μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργων πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση με υποχρεωτική την ασφαλτο-τσιμεντόστρωση (συμπεριλαμβάνονται και άλλες δαπάνες που απαιτούνται όπως απαλλοτριώσεις, μεταφοράς δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας του έργου και δαπάνες αρχαιολογικών εργασιών). Η ενισχυόμενη οδοποιία, από την παρούσα δράση, στοχεύει στην εξυπηρέτηση της σύνδεσης των γεωργικών - κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με τις μεταποιητικές μονάδες της περιοχής. Ως εκ τούτου βασική προϋπόθεση για την ένταξη των πράξεων αποτελεί η αποδεδειγμένη σύνδεση των ανωτέρω εκμεταλλεύσεων με τουλάχιστον μία σχετική μεταποιητική μονάδα.</p> <p>Ενισχύονται μελέτες και έργα υποδομών προϋπολογισμού έως 600.000,00 €. Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε 100%.</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
01 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	75.000,00 €	1,1%	0,9%
Δημόσια Δαπάνη	75.000,00 €	1,6%	1,2%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.			
Δικαιούχοι			
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού.			

Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
3	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	20%	100	100	20,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
4	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
5	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	20%	100	100	20,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
6	Αριθμός μονάδων μεταποίησης που εξυπηρετούνται από την υλοποίηση της πράξης	Εξυπηρετούνται περισσότερες από τρεις (3) μονάδες	20%	100	100	20,00
		Εξυπηρετούνται περισσότερες από δυο (2) και έως τρεις (3) μονάδες		60		
		Εξυπηρετούνται τουλάχιστον δυο (2) μονάδες		30		

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά

Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος
<p>Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>19.2.3.6 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων</li><li>19.2.5.2 - Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ.)</li></ul>

- 19.2.6.1 - Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα
- 19.2.6.2 - Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η δράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 5 (Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ / ΠΕΠ ΑΜΘ) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 6 (Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ / ΠΕΠ ΑΜΘ) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

#### 19.2.5.2 - Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ.)

Τίτλος δράσης	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα		
Κωδικός δράσης	19.2.5		
Τίτλος υποδράσης	Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ.)		
Κωδικός υποδράσης	19.2.5.2		
Νομική βάση	Άρθρο 17 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013		
Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης			
<p>Στο πλαίσιο της παρούσας υποδράσης δύναται να ενισχυθούν έργα υποδομής μικρής κλίμακας όπως εγγειοβελτιωτικά έργα και έργα διαχείρισης υδατικών πόρων. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στην κτηνοτροφία. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα ενισχυθεί κυρίως η συλλογή όμβριων υδάτων μέσω ομβροδεξαμενών, βάσει ενός -όσο το δυνατόν- συνεκτικού και ολοκληρωμένου σχεδίου για την αντιμετώπιση των συνολικών αναγκών της περιοχής παρέμβασης και κυρίως των ορεινών τμημάτων της. Οι ομβροδεξαμενές θα πρέπει να εναρμονίζονται με το τοπικό περιβάλλον.</p> <p>Ενισχύονται μελέτες και έργα υποδομών προϋπολογισμού έως 600.000,00 €. Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε 100%.</p>			
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
01 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
Συνολικός Προϋπολογισμός	63.500,00 €	0,9%	0,7%
Δημόσια Δαπάνη	63.500,00 €	1,4%	1,0%
Ιδιωτική Συμμετοχή	0,00 €	0,0%	0,0%
Περιοχή Εφαρμογής			
Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.			
Δικαιούχοι			
Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ Α & Β βαθμού.			

Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	10%	100	100	10,00
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα		0		
3	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρίσιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	6%	100	100	6,00
		Όχι		0		
5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
6	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10%	100	100	10,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
7	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
8	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	10%	100	100	10,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
9	Περιοχές που έχουν υποστεί φυσικές καταστροφές	Ναι	14%	100	100	14,00
		Όχι		0		

10	Αρχή της οικονομικής ευστάθειας των έργων: ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ (αποταμιευμένο νερό σε εκατ. κυβικά)/αποταμιευμένο νερό προτάσεων πρόσκλησης) /προϋπολογισμός έργου σε εκατ. €) /προϋπολογισμός προτάσεων ταμιευτήρων πρόσκλησης σε εκ. €)	Το πηλίκο είναι $\geq 1,00$	10%	100	100	10,00
		Το πηλίκο είναι 0,80-0,99		60		
		Το πηλίκο είναι 0,50-0,79		30		
		Το πηλίκο είναι $\leq 0,50$		0		
10	Αρχή της οικονομικής ευστάθειας των έργων: ΔΙΚΤΥΑ (ποσοστό εξοικονόμησης νερού έργου (απόλυτη τιμή)/100)/(προϋπολογισμός έργου σε εκ. €)/(προϋπολογισμός προτάσεων δικτύων πρόσκλησης σε εκ. €))	Το πηλίκο είναι $\geq 1,00$	10%	100	100	10,00
		Το πηλίκο είναι 0,80-0,99		60		
		Το πηλίκο είναι 0,50-0,79		30		
		Το πηλίκο είναι $\leq 0,50$		0		

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά. Επιλέγεται «ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ» ή «ΔΙΚΤΥΑ».

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.3.1 - Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.3.2 - Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής
- 19.2.3.6 - Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων
- 19.2.5.1 - Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
- 19.2.6.1 - Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

#### Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

Η δράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 5 (Αύξηση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των ΜΜΕ / ΠΕΠ ΑΜΘ) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης
- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 6 (Αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ / ΠΕΠ ΑΜΘ) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

### 19.2.6 - Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών

#### 19.2.6.1.1 & 2 - Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα

Τίτλος δράσης	Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών
Κωδικός δράσης	19.2.6
Τίτλος υποδράσης	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα
Κωδικός υποδράσης	19.2.6.1
Νομική βάση	Άρθρο 24 Καν. (ΕΕ) 1305 / 2013 και Άρθρο 34 Καν. (ΕΕ) 702 / 2014
<b>Αναλυτική περιγραφή δράσης / υποδράσης</b>	
Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύονται παρεμβάσεις από φορείς ιδιωτικού δικαίου και δημόσιους φορείς και καλύπτονται δαπάνες για:	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• τη δημιουργία προστατευτικών υποδομών. Για αντιπυρικές ζώνες, η στήριξη μπορεί να καλύπτει επίσης τις ενισχύσεις</li> </ul>	



που συμβάλλουν στο κόστος συντήρησης. Δεν παρέχεται στήριξη για γεωργικές δραστηριότητες σε περιοχές στις οποίες έχουν αναληφθεί γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις:

- τοπικές δραστηριότητες πρόληψης μικρής κλίμακας κατά πυρκαγιών ή άλλων φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης για τη βοσκή ζώων·
- την καθιέρωση και βελτίωση εγκαταστάσεων και επικοινωνιακού εξοπλισμού για την παρακολούθηση δασικών πυρκαγιών, παρασίτων και ασθενειών· και
- την αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων, των ασθενειών, καθώς και των καταστροφικών συμβάντων και συμβάντων που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος.

Όσον αφορά τις προληπτικές δράσεις που αφορούν παράσιτα και ασθένειες, ο κίνδυνος εμφάνισης σχετικής ασθένειας πρέπει να στηρίζεται από επιστημονικές αποδείξεις και να αναγνωρίζεται από επιστημονικούς δημόσιους οργανισμούς. Όπου κρίνεται σκόπιμο, πρέπει να περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα κατάλογος των ειδών οργανισμών που είναι επιβλαβείς για τα φυτά και μπορούν να προκαλέσουν καταστροφή.

Οι επιλέξιμες πράξεις είναι σύμφωνες με το πρόγραμμα προστασίας των δασών. Για τις εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, η στήριξη εξαρτάται από την παρουσίαση συναφών πληροφοριών από πρόγραμμα διαχείρισης των δασών ή ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών όπως ορίστηκε στην Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη το 1993, στο οποίο διατυπώνονται λεπτομερώς οι προληπτικοί στόχοι.

Η στήριξη για την αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές) υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από την αρμόδια δημόσια αρχή ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή και ότι η εν λόγω καταστροφή ή τα μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την οδηγία 2000 / 29 / ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα έχει προκαλέσει την καταστροφή τουλάχιστον του 20% του σχετικού δασικού δυναμικού.

Δεν παρέχεται στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου για απώλεια εισοδήματος που είναι αποτέλεσμα φυσικής καταστροφής.

Όροι επιλεξιμότητας

- Είναι υποχρεωτική η υποβολή μελέτης αναδάσωσης - δάσωσης (σε περίπτωση αποκατάστασης) ή αντίστοιχης μελέτης.
- Η εγκατάσταση φυτειών με περίτροπο χρόνο μικρότερο των 8 ετών απαγορεύεται. Απαγορεύεται η φύτευση χριστουγεννιάτικων δένδρων και ταχυαυξών ειδών για παραγωγή ενέργειας.
- Δάσωση ή αναδάσωση σε περιοχή εντός του δικτύου NATURA 2000 επιτρέπεται μόνον εφόσον είναι συμβατή με τους διαχειριστικούς στόχους αυτής και μόνο κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του οικείου Φορέα Διαχείρισης ή/και της Δασικής Αρχής.
- Το ελάχιστο επιλέξιμο μέγεθος της έκτασης για την ένταξη στο υπομέτρο ορίζονται τα 5 στρέμματα (0,5 ha), με απαραίτητη προϋπόθεση η ελάχιστη έκταση να είναι ενιαία (μία η έκταση και όχι περισσότερα τμήματα συνολικής έκτασης 5 στρεμμάτων), με εξαίρεση τις περιπτώσεις που έχουμε φυσική αναγέννηση

Ενισχύονται έργα - δράσεις προϋπολογισμού έως 600.000,00 €. Το ποσοστό ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών ανέρχεται σε 100%. Η σχετική δράση στις δημόσιες εκτάσεις θα πρέπει να υλοποιηθεί βάσει του Άρθρου 100 (Προγραμματικές Συμβάσεις) του Ν. 4014 / 2011 (ΦΕΚ Α 209 / 21.09.2011).

#### Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται

11 - Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή

#### Χρηματοδοτικά στοιχεία

Ανάλυση	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Υπομέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού Προγράμματος
<b>Συνολικός Προϋπολογισμός</b>	80.500,00 €	1,2%	0,9%
<b>Δημόσια Δαπάνη</b>	80.500,00 €	1,8%	1,2%
<b>Ιδιωτική Συμμετοχή</b>	0,00 €	0,0%	0,0%

#### Περιοχή Εφαρμογής

Το σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας.

Δικαιούχοι						
Δασικές Υπηρεσίες, Δήμοι κάτοχοι η διαχειριστές δασών και δασικών εκτάσεων και οι ενώσεις τους, Περιφέρειες κάτοχοι η διαχειριστές δασών και δασικών εκτάσεων και οι ενώσεις τους, ιδιώτες κάτοχοι δασών και δασικών εκτάσεων, ήτοι φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και οι ενώσεις τους.						
Κριτήρια επιλογής						
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ	ΑΝΗΓΜΕΝΟΣ ΒΑΘΜΟΣ
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	12%	100	100	12,00
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση		0		
2	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Ναι	6%	100	100	6,00
		Όχι		0		
3	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 5	15%	100	100	15,00
		5 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 10		60		
		10 < 100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο ≤ 30		30		
		100 X (αιτούμενο-εγκεκριμένο) / εγκεκριμένο > 30		0		
4	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	20%	50	100	20,00
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50		
5	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	10	100	100	10,00
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0		
6	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών	8%	100	100	8,00
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων / εγκρίσεων / αδειών		60		

		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις / εγκρίσεις / άδειες		30		
7	Χωροθέτηση της πράξης σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268	Ορεινή	10%	100	100	10,00
		Μειονεκτική		50		
		Λοιπές περιοχές		0		
8	Περιοχές που έχουν υποστεί φυσικές καταστροφές	Ναι	19%	100	100	19,00
		Όχι		0		

**ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 100**

**ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ (30% ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ): 30**

Σημ.: Κανένα εκ των ανωτέρω κριτηρίων δεν βαθμολογείται αθροιστικά

#### **Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του Τοπικού Προγράμματος**

Η υποδράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι υποδράσεις του Τοπικού Προγράμματος CLLD LEADER Νομού Δράμας:

- 19.2.1.1 - Μεταφορά γνώσεων και ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα
- 19.2.5.1 - Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
- 19.2.5.2 - Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ.)
- 19.2.6.2 - Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων
- 19.2.7.4 - Κοινή δράση που αναλαμβάνεται με σκοπό το μετριασμό της αλλαγής κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή

#### **Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή**

Η δράση βρίσκεται σε άμεση / έμμεση συνέργεια συμπληρωματικότητα με τις κάτωθι δράσεις στην ευρύτερη περιοχή:

- δράσεις του Επιχειρησιακού Στόχου 13 (Προστασία του οικολογικού αποθέματος) του ΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.